

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžp/19/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012211273
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012211273.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu: HELIOTECH, s.r.o., so sídlom Lomená 10, 040 01 Košice, IČO: 44 377 118, právne zastúpeného JUDr. Františkom Kočkom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie, Pribinova 8, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 20359/2012/2962 SV/z.53192/Ra z 24. októbra 2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/2622/2012-26 z 05. júna 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/2622/2012-26 z 05. júna 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a/, d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil v záhlaví uvedené rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2012/00639 z 26. júla 2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný svojím rozhodnutím č. 20359/2012/2962 SV/z.53192/Ra z 24. októbra 2012 potvrdil rozhodnutie č. 2012/00639 z 26. júla 2012, ktorým Krajský stavebný úrad v Košiciach vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Michalovciach č. Pd 147/11-10 z 28. mája 2012 a zrušil protestom napadnuté rozhodnutie Stavebného úradu obce Oborín č. 2010/274/62/SÚ-SP/Ko z 01. októbra 2010. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 70 €. Náhradu trov právneho zastúpenia advokátom súd žalobcovi nepriznal, pretože advokát si tieto trovy v stanovenej lehote nevyčísľil.

Krajský súd odvolávajúc sa na ustanovenia § 60 ods. 1, § 62 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.

50/1976 Zb.“ alebo „stavebný zákon“), § 11 ods. 1, 13 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom do 30. apríla 2010 (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z. v znení platnom a účinnom do 30. apríla 2010“), § 11 ods. 1, 13 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom od 1. mája 2010 (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z. v znení platnom a účinnom od 1. mája 2010“) a § 3 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z.z.“ alebo „zákon o prokuratúre“) uviedol, že z obsahu administratívneho spisu mal preukázať, že rozhodnutím Stavebného úradu obce Oborín č. 2010/274/62/SÚ-SP/Ko z 01. októbra 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28. októbra 2010, bola povolená stavba „Slnecná fotovoltaická elektráreň - FVE210kW Oborín“, s tým, že právoplatnému povoleniu vyššie uvedenej stavby predchádzalo vydanie rozhodnutia Stavebného úradu obce Oborín č. 2010/126/29/SÚ-ÚR/Ko z 18. júna 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28. júla 2010 o umiestnení predmetnej stavby (územné rozhodnutie), pričom návrh na vydanie územného rozhodnutia podal účastník konania (žalobca) dňa 08. marca 2010. Konštatoval ďalej, že rozhodnutím Stavebného úradu obec Oborín č. 2011/177/37/SÚ-KR/Ko z 22. júna 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2011, bolo povolené užívanie predmetnej stavby (kolaudačné rozhodnutie).

Oboznámiac, že prokurátor Okresnej prokuratúry v Michalovciach dňa 28. mája 2012 podal proti stavebnému povoleniu protest č. Pd 147/11-10 a navrhol stavebné povolenie ako nezákonné zrušiť z dôvodu, že podľa jeho názoru stavebným povolením boli porušené ustanovenia § 3 ods. 1, 5, § 46 zákona o správnom konaní a § 11 ods. 1 písm. a/ ods. 3 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a § 58 ods. 1 a § 62 stavebného zákona dôvodil, že je nepochybné, že zákonom č. 142/2010 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 656/2004 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2010 bolo novelizované aj znenie § 11 a to aj v časti, že stavať elektroenergetické zariadenia možno iba na základe osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, to neplatí, ak ide o výstavbu energetického zariadenia, okrem iného aj na výrobu elektriny zo slnecnej energie umiestneného na budove s celkovým inštalovaným výkonom do 100 kW dodajúc, že právna úprava účinná do 30. apríla 2010 toto ustanovenie upravovala tak, že osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, nie je potrebné, ak ide o výstavbu energetického zariadenia na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 mW.

Poukazujúc na to, že stavebné povolenie, ktoré je predmetom konania sa týka stavby elektrárne o inštalovanom výkone 210 kW a bolo vydané na základe rozhodnutia o umiestnení stavby vydané obcou Oborín pod č. 2010/126/29/SÚ-ÚR/Ko z 18. júna 2010 uviedol, že z administratívneho spisu mal preukázať, že vydaniu rozhodnutia o umiestnení stavby predchádzalo konanie o zmene územného plánu obce, predmetom ktorého bolo umiestnenie prevádzky fotovoltaickej elektrárne, pričom celé toto konanie začalo na návrh žiadateľa, stavebníka (žalobcu) zo dňa 08. marca 2010 teda pred 1. májom 2010 a bolo v tom čase posudzované podľa právnej úpravy platnej v rozhodnom období, to znamená v období, keď nebolo potrebné zabezpečovať osvedčenie o súlade investičného zámeru podľa § 11 zákona č. 656/2004 Z.z..

Konštatujúc, že zákon č. 142/2010 Z.z. vo svojom prechodnom ustanovení § 69e osobitne neupravil časové pôsobenie novej právnej normy vo vzťahu k projektom, ktoré už prešli niektorým zo štádií povoľovacieho konania pred orgánmi štátnej stavebnej správy mal za to, že od 01.05.2010 boli správne orgány povinné vyžadovať od stavebníkov energetických stavieb na výrobu elektriny zo slnecnej energie s celkovým inštalovaným výkonom nad 100 kW osvedčenie vydané Ministerstvom hospodárstva SR a to bez ohľadu na štádium rozpracovanosti projektu.

Poukazujúc ďalej na to, že v zákone č. 142/2010 Z.z. absentovali akékoľvek relevantné prechodné ustanovenia, ktoré by upravili právny režim už začatých konaní, pre ktoré sa osvedčenie vyžadovalo, dôvodil, že pre posúdenie potreby predloženia osvedčenia bol rozhodujúci dátum vydania rozhodnutia stavebného úradu a preto, keďže stavebný úrad v prejednávanej veci vydal stavebné povolenie dňa 01. októbra 2010 (právoplatné dňa 28. októbra 2010), malo byť jedným z podkladov, ktoré si mal obstarat' pre rozhodnutie o stavebnom povolení, aj osvedčenie Ministerstva hospodárstva SR o súlade investičného zámeru žalobcu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky.

Na druhej strane dôvodil, že pri posudzovaní zlučiteľnosti napadnutého rozhodnutia, postaveného na vyššie opísanom porušení zákona, s právnym poriadkom SR, považoval za rozhodujúce, že predmetná stavba energetického zariadenia prešla všetkými štádiami povoľovacieho procesu. V tejto súvislosti uviedol, že žalobcovi bolo vydané na stavbu právoplatné stavebné povolenie a elektráreň bola právoplatne skolaudovaná dňa 22. júna 2011 doplniac, že vydané rozhodnutie o stavebnom povolení i následné kolaudačné rozhodnutie, ktoré nadobudli právoplatnosť a tým aj právnu záväznosť, založili žalobcovi ako stavebníkovi právo na realizáciu a užívanie tejto stavby a zhodnotenie svojej investície, pričom tieto práva nadobudol žalobca v dobrej viere.

Poukázal ďalej na skutočnosť, že konania podľa stavebného zákona sa spravujú právnym režimom správneho poriadku, ktorý určuje zodpovednosť za zhromažďovanie podkladov pre rozhodnutie správnemu orgánu (zásada vyhľadávacia), to znamená, že úlohou účastníkov je len pomáhať správnemu orgánu zaobstarať si potrebné poznatky a podklady o rozhodujúcich skutočnostiach a pokiaľ je správnemu orgánu určitý podklad známy alebo zistiteľný, je jeho povinnosťou si tento podklad obstarat' doplniac, že ak určitým podkladom disponuje účastník konania, prípadne ak právo ukladá účastníkovi v konaní predložiť určitú listinu a tento ju z vlastnej iniciatívy nepredloží, musí si ju správny orgán od účastníka konania vyžiadať alebo sa o to aspoň pokúsiť (§ 3 ods. 2 správneho poriadku). V tejto súvislosti tiež poukázal na to, že od správneho orgánu sa vyžaduje, aby poskytol (nielen) účastníkovi správneho konania pomoc a poučenia, aby tento, pre neznalosť právnych predpisov neutrpel v konaní ujmu, pričom pokiaľ tak správny orgán neurobí a zaťaží tým konanie vadou, nesie zodpovednosť za prípadnú nezákonnosť rozhodnutia z toho vyplývajúcu.

Z vyššie uvedených dôvodov konštatoval, že pokiaľ zákon vyžadoval pre potreby vydania stavebného povolenia na predmetnú stavbu osvedčenie Ministerstva hospodárstva SR, bolo povinnosťou stavebného úradu vyžiadať si takýto dokument od žalobcu a ak tak stavebný úrad neurobil a vydal žalobcovi stavebné povolenie bez tohto podkladu, nie je možné preniesť zodpovednosť za toto nedodržanie zákona výlučne na žalobcu. Dôvodil tiež, že s ideami právneho štátu, ku ktorému sa Slovenská republika hlási (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR), je zásadne nezlučiteľné, aby jeden orgán štátu v stavebnom konaní pochybil a vydal rozhodnutie na základe neúplných podkladov a následne druhý orgán tohto istého štátu v konaní o proteste prokurátora po dvoch rokoch od vydania chybného rozhodnutia zrušil toto rozhodnutie práve pre pochybenie prvého štátneho orgánu, navyše za situácie, keď žalobca medzi tým stavbu v dobrej viere ukončil, právoplatne skolaudoval a uviedol do prevádzky.

Konštatujúc, že je nesporné, že zákon č. 656/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. mája 2010 stanovil, že jedným z podkladov pre územné konanie, stavebné konanie i pre konanie o pripojenie zariadenia na výrobu elektriny k prenosovej alebo distribučnej sústave, je osvedčenie Ministerstva hospodárstva SR o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky uviedol, že faktom je aj to, že žalobca takýto doklad v stavebnom konaní nepredložil a stavebný úrad rozhodol o povolení stavby bez vydaného osvedčenia.

V danom prípade však mal za to, že zrušenie stavebného povolenia na predmetnú stavbu pre absenciu jedného z úradných podkladov, po právoplatnej kolaudácii stavby, jej uvedení do prevádzky a po začatí výroby ekologickej elektrickej energie, je za daných okolností krajne nespravodlivé a prieči sa princípom právneho štátu, pretože popiera princíp právnej istoty, ochranu dôvery v právny poriadok a v zákonnosť a správnosť právoplatných rozhodnutí orgánov štátu a celkom rezignuje na ochranu dobromyseľne nadobudnutých práv a tieto skutočnosti dostatočne odôvodňujú záver, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je založené na ústavne nekonformnom výklade aplikovaných ustanovení zákona č. 656/2004 Z.z. i zákona č. 153/2001 Z.z. V tejto súvislosti ďalej dôvodil judikatúrou Ústavného súdu SR, ktorá vychádza zo zásady prednosti ústavne konformného výkladu, z ktorej vyplýva požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb (II. ÚS 148/06, m.m. tiež III. ÚS 348/06, IV. ÚS 96/07, IV. ÚS 200/07, IV. ÚS

207/07, IV. ÚS 95/08 atď.).

Uviedol ďalej, že v súvislosti so skúmaním naplnenia účelu právnej úpravy nedodržianej pri povoľovaní predmetnej energetickej stavby bolo potrebné uvážiť, či chýbajúce osvedčenie bolo pre žalobcu dosiahnuteľné a či dlhodobá koncepcia energetickej politiky vo všeobecnosti vylučovala podporu pre investičné zámery podobné žalobcovmu a dodal, že napriek tomu, že orgánom kompetentným pre vydávanie osvedčení je Ministerstvo hospodárstva SR, je tej mienky, že zrušenie stavebného povolenia pre chýbajúce osvedčenie by bolo v danom štádiu realizácie projektu namieste len v prípade, že žalobcov zrealizovaný zámer by bol v zjavnom rozpore s dlhodobou koncepciou štátnej energetickej politiky. V súvislosti s uvedeným zdôraznil, že týmito skutočnosťami však správne orgány v konaní o proteste prokurátora nevenovali pozornosť a vychádzali výlučne z formálneho textu zákona, bez zváženia opísaných hľadísk.

Záverom uviedol, že zrušenie stavebného povolenia pre nedoloženie osvedčenia Ministerstva hospodárstva SR, v štádiu úplného dokončenia projektu výstavby energetického zariadenia a začatia produkcie elektrickej energie, znamená nielen zamedzenie realizácie zjavne dlhodobo pripravovaného ekologického projektu, ale najmä vedie k takému zásahu do dobromyseľne nadobudnutých práv žalobcu, ktorý je celkom neprimeraný k zákonnej požiadavke, ktorá nebola v konaní o vydaní stavebného povolenia dodržaná pokračujúc, že napadnuté rozhodnutie taktiež znamená spochybnenie legality predmetnej stavby a zásah do vlastníckych oprávnení žalobcu, najmä vo vzťahu k užívaniu stavby, nakladaniu s jej produkciou i k prípadnému disponovaniu so stavbou a zastal názor, že štát má nepochybne dostatok nástrojov, aby presadil svoju energetickú politiku bez toho, aby prostriedkami dozoru prokuratúry vystavoval žalobcu nutnosti žiadať o dodatočnú legalizáciu stavby postavennej v dobrej viere, na základe právoplatného stavebného povolenia a po splnení všetkých technických požiadaviek kladených na výstavbu.

Z vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov vychádzali pri vyhodnotení splnenia podmienok pre vydanie napadnutého rozhodnutia z nesprávneho právneho posúdenia verejného záujmu na zrušení stavebného povolenia na vyššie označenú stavbu, ktorý za daných okolností neexistoval a preto postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozhodnutia oboch stupňov zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude správny orgán viazaný právnym názorom súdu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP majúci za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nestotožniac sa s názorom krajského súdu, že v podmienkach materiálneho právneho štátu nie je možné akceptovať formalistický prístup pri výklade práva a vyhľadávať len priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale najmä hľadať a formulovať, čo je zmyslom a účelom právnych predpisov poukázal na to, že správne orgány síce musia vždy prihliadať na zmysel a cieľ zákona, ale vždy iba na základe a v medziach zákona v rámci možnosti správneho uváženia. Žiaden správny orgán nemôže nikdy vyhlásiť, že výslovná povinnosť uložená zákonom je v rozpore so zmyslom a cieľom zákona a preto neexistuje povinnosť splniť túto povinnosť.

Rovnako nestotožniac sa s názorom krajského súdu, že zrušenie stavebného povolenia pre chýbajúce osvedčenie by bolo v danom štádiu realizácie projektu namieste len v prípade, že žalobcom zrealizovaný zámer by bol v zjavnom rozpore s dlhodobou koncepciou štátnej energetickej politiky uviedol, že posúdenie, či predmetný projekt je alebo nie je v súlade s dlhodobou koncepciou štátnej energetickej politiky nemôže byť predmetom posudzovania zo strany súdu, nakoľko táto je plne v kompetencii Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a práve chýbajúce osvedčenie je dokladom o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky.

Poukázal na to, že bez osvedčenia nie je možné v stavebnom konaní zistiť verejný záujem alebo mieru

ohrozenia životného prostredia, prípadne riziko škody na elektro-energetickej sústave, ktorá môže byť zapríčinená nesprávnym pripojením elektroenergetického zariadenia.

Záverom poukázal na to, že súd nesprávne posúdil vzťah medzi osvedčením a verejným záujmom, nakoľko verejný záujem sa skúma práve v konaní o vydanie osvedčenia. Zároveň nesprávne posúdil mieru a význam kompetencií Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pri vydávaní osvedčenia a stavebného povolenia pre výstavbu elektroenergetického zariadenia.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že návrh žalobcu zamietne, alebo aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a podľa § 220 ods. 2 OSP mu vrátil vec na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia verejného rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Súdy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Preskúvanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorý postupom podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol odvolanie obchodnej spoločnosti HELIOTECH, s.r.o., so sídlom Lomená 10, Košice (žalobcu) a potvrdil rozhodnutie č. 2012/00639 zo dňa 26. júla 2012 (ďalej aj „prvostupňové správne rozhodnutie“), ktorým Krajský stavebný úrad v Košiciach (ďalej aj

„prvostupňový správny orgán“) vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Michalovciach č. Pd 147/11-10 zo dňa 28. mája 2012 a zrušil rozhodnutie stavebného úradu obce Oborín č. 2010/274/62/SÚ-SP/Ko zo dňa 01. októbra 2010, právoplatné dňa 28. októbra 2010, s poukazom na ustanovenie § 58 ods. 1, § 60 ods. 1 a 2 a § 62 stavebného zákona, § 3 ods. 1 a 5 a § 46 správneho poriadku a § 11 ods. 1 písm. a/ a ods. 13 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov. Z odôvodnenia prvostupňového správneho rozhodnutia vyplýva, že dôvodom vyhovenia protestu prokurátora a zrušenia rozhodnutia stavebného úradu č. 2010/274/62/SÚ-SP/Ko zo dňa 01. októbra 2010 bolo pochybenie stavebného úradu, ktorý napriek tomu, že išlo o stavbu, ktorá je elektroenergetickým dielom a teda stavebník mal k žiadosti o vydanie stavebného povolenia (podaného dňa 5. mája 2010) doložiť v súlade s § 11 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 142/2010 Z.z. osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky SR, vydal stavebné povolenie.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 142/2010 Z.z. účinného od 1. mája 2010 stavať elektroenergetické zariadenie, plynárenské zariadenie, potrubie na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy a zariadenie na rozvod skvapalneného plyného uhlíkovodíka (ďalej len „energetické zariadenie“) možno iba na základe osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky (ďalej len "osvedčenie"). To neplatí, ak ide o výstavbu energetického zariadenia na

- a) výrobu elektriny zo slnečnej energie umiestneného na budove s celkovým inštalovaným výkonom do 100 kW,
- b) výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ktoré využíva iný primárny energetický zdroj ako je slnečná energia,
- c) výrobu plynu,
- d) distribúciu elektriny a distribúciu plynu, ktoré bude prevádzkovať prevádzkovateľ sústavy do úrovne vysokého napätia v prípade, že ide o elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z časti územia Európskej únie alebo z časti územia tretích štátov na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia alebo siete v rámci časti vymedzeného územia.

Podľa § 11 ods. 3 citovaného zákona osvedčenie vydáva na základe písomnej žiadosti žiadateľa Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Podľa § 11 ods. 13 citovaného zákona osvedčenie je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie a dokladom k žiadosti o pripojenie zariadenia na výrobu elektriny k prenosovej sústave alebo k distribučnej sústave. Osvedčenie na výstavbu distribučnej sústavy alebo distribučnej siete je dokladom pre vydanie povolenia na podnikanie v energetike podľa § 5 a 6. Osvedčenie pre zariadenie pre kombinovanú výrobu sa posudzuje aj podľa osobitného predpisu.

Podľa § 60 ods. 1 stavebného zákona ak predložená žiadosť o stavebné povolenie, najmä dokumentácia neposkytuje dostatočný podklad pre posúdenie navrhovanej stavby alebo udržiavacích prác na nej alebo ak sa v dokumentácii nedodržia podmienky územného rozhodnutia, vyzve stavebný úrad stavebníka, aby žiadosť v primeranej lehote doplnil, prípadne aby ju uviedol do súladu s podmienkami územného rozhodnutia, a upozorní ho, že inak stavebné konanie zastaví.

Podľa § 62 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona stavebnom konaní stavebný úrad preskúma najmä, či dokumentácia spĺňa požiadavky týkajúce sa verejných záujmov, predovšetkým ochrany životného prostredia, ochrany zdravia a života ľudí, a či zodpovedá všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu ustanoveným týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Podľa § 140a ods. 1 písm. a/ stavebného zákona dotknutým orgánom podľa tohto zákona je orgán verejnej správy, ktorý je správnym orgánom chrániacim záujmy uvedené v § 126 ods. 1, ak konanie podľa osobitného predpisu upravujúceho jeho pôsobnosť je súčasťou konania podľa tohto zákona, má naň nadväzovať alebo s ním súvisí.

Podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.

Z obsahu administratívneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis týkajúci sa stavebného konania, mal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) preukázať, že žalobca žiadosť o stavebné povolenie podal na Obecnom úrade obce Oborín dňa 3. júna 2010. Z uvedeného preto nesporné vyplýva, že stavať energetické zariadenie, v danom prípade „Slnečnú fotovoltaiickú elektráreň - FVE Oborín s výkonom 300 kW“ bolo možné iba na základe osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ktoré malo byť podľa § 11 ods. 13 zákona o energetike účinného od 1. mája 2010 dokladom pre stavebné konanie. Uvedenú skutočnosť správne konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku aj súd prvého stupňa.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z.z.“ alebo „zákon o prokuratúre“) Prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o prokuratúre prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí z 18. marca 2010 sp.zn. 8Sžo/440/2009 vo vzťahu k ustanoveniu § 249 ods. 3 OSP konštatoval nasledovne: „Pri podávaní žaloby zo strany prokurátora je potrebné, aby prokurátor posudzoval každý prípad so zreteľom na všetky okolnosti prípadu v zmysle proporcionality výsledku zamýšľaného žalobou a práv účastníka nadobudnutých v dobrej viere.“

Aj napriek tomu, že v danom prípade nejde o žalobu prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b/ OSP, najvyšší súd posudzoval aj v danom prípade mieru zásahu napadnutého rozhodnutia do práv žalobcu nadobudnutých v stavebnom konaní v dobrej viere (§ 249 ods. 3 OSP).

Je nesporné, že v danom prípade stavebný úrad vydaním stavebného povolenia bez toho, aby stavebník (žalobca) predložil v súlade s ustanovením § 11 ods. 13 zákona o energetike účinného od 1. mája 2010 osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky pochybil. Uvedenú skutočnosť najvyšší súd nijako nespochybňuje. Otázkou však je, či za pochybenie stavebného úradu má znášať dôsledky stavebník (žalobca), ktorý, veriac v požadovanú odbornú úroveň zamestnancov stavebného úradu, požiadal o vydanie stavebného povolenia a v súlade s vydaným stavebným povolením stavbu aj uskutočnil do jej finálneho štádia - vydania kolaudačného rozhodnutia.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydal žalobcovi dňa 21. septembra 2011 potvrdenie o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie číslo : 0894/2011/PoP-OZE podľa § 7 ods. 2 a 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo znamená, že ide o projekt podporujúci ochranu životného prostredia.

Najvyšší súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že správne orgány vôbec nevenovali pozornosť tomu, či žalobcov zrealizovaný zámer by bol v zjavnom rozpore s dlhodobou koncepciou štátnej energetickej politiky a postupovali prísne formalisticky berúc zreteľ iba na splnenie zákonných podmienok pre vydanie stavebného povolenia bez posúdenia následkov zrušenia stavebného povolenia do jednotlivých práv žalobcu, najmä vo vzťahu k užívaniu stavby a súčasnemu nakladaniu s jej produkciou.

Podľa § 140 stavebného zákona, ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 3 ods. 2 správneho orgánu, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpli v konaní ujmu.

Ustanovenie § 32 ods. 1 správneho poriadku zakotvuje vyhľadávaciu zásadu, podstatou ktorej je, že zodpovednosť za podklady pre rozhodnutie správneho orgánu nesie konajúci správny orgán. Preto, v danom prípade, pokiaľ stavebník nepredložil stavebnému úradu osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, bolo povinnosťou stavebného úradu tento podklad pre vydanie rozhodnutia od stavebníka vyžiadať.

Je nepochybné, že stavebník (žalobca) svojím konaním spôsobený stav nijako nezavinil. Preto, aj z tohto dôvodu, ho nemožno za pochybenie stavebného úradu sankcionovať v podobe nutnosti žiadať o dodatočnú legalizáciu stavby a v podstate preniesť tak zodpovednosť stavebného úradu za nezákonnosť stavebného konania na stavebníka.

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd zastal názor, že súd prvého stupňa nepochybil, keď žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, plne sa stotožniac s odôvodnením napadnutého rozsudku. Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov súdneho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si trovy odvolacieho konania neuplatnil a v súvislosti s odvolaním žalovaného mu ani žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú (§ 151 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.